

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 รายงานการตรวจสอบการเงินโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

นายชวลา เทียนประเสริฐกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขที่ 4301 บริษัท ดีลรอยท์ ทัช โธมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด ได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และงบกำไรขาดทุนรวมและเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

โดยผู้สอบบัญชีเห็นว่า งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.2 ตารางสรุปงบการเงิน

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงินรวม สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบแสดงฐานะการเงินรวม	2561		2560		2559	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,830,234,585	12.75	1,960,770,857	7.56	2,683,685,053	8.17
เงินลงทุนชั่วคราว	4,227,209,793	19.04	3,407,069,423	13.13	3,537,888,499	10.77
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,851,432,896	8.34	1,666,859,482	6.43	2,427,969,689	7.39
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	42,699,114	0.19	90,824,861	0.35	124,368,293	0.38
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่การร่วมค้า	-	-	-	-	18,185,988	0.06
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	485,724,816	2.19	244,591,079	0.94	-	-
สินค้าคงเหลือ	122,483,562	0.55	124,813,587	0.48	323,878,790	0.99
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	96,384,799	0.43	93,203,229	0.36	11,373,239	0.03
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	22,520,023	0.10	1,837,189,239	7.08	-	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	9,678,689,588	43.59	9,425,321,757	36.34	9,127,349,551	27.79
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,457,174,448	6.56	1,712,137,550	6.60	2,145,946,584	6.53
เงินลงทุนในการร่วมค้า	1,444,282,683	6.51	1,356,700,860	5.23	1,417,200,767	4.32
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	4,814,703,118	21.69	7,859,316,266	30.30	9,347,159,923	28.46
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้						
ดำเนินการ	3,007,340,364	13.55	3,986,568,906	15.37	9,204,747,659	28.03
ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	13,614,935	0.06	15,632,576	0.06	17,650,218	0.05
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	325,027,926	1.46	427,047,889	1.65	710,771,623	2.16
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	1,117,018,424	5.03	775,824,882	2.99	310,411,352	0.95
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	344,227,641	1.55	380,643,468	1.47	558,527,020	1.70
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	12,523,389,539	56.41	16,513,872,397	63.66	23,712,415,146	72.21
รวมสินทรัพย์	22,202,079,127	100.00	25,939,194,154	100.00	32,839,764,697	100.00
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	-	230,000,000	0.70
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	712,891,519	3.21	866,662,159	3.34	1,417,118,257	4.32
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	169,230	0.00	829,729	0.00	49,369	0.00
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ						
ภายในหนึ่งปี	2,673,841,281	12.04	421,788,460	1.63	728,871,183	2.22
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการจากลูกค้า	-	-	-	-	-	-
ผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่าย	275,480,256	1.24	218,392,223	0.84	805,729,858	2.45
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	258,340,350	1.16	263,344,848	1.02	316,222,960	0.96

(หน่วย : บาท)

งบแสดงฐานะการเงินรวม	2561		2560		2559	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	34,032,013	0.15	7,225,864	0.03	32,836,808	0.10
หนี้สินที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ที่ถือไว้เพื่อขาย	91,314,282	0.41	95,844,393	0.37	81,346,770	0.25
รวมหนี้สินหมุนเวียน	4,046,068,931	18.22	2,929,344,913	11.29	3,612,175,205	11.00
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	4,349,010,715	19.59	7,024,628,257	27.08	9,265,989,310	28.22
เจ้าหนี้ - อาคารและอุปกรณ์ระยะยาว	225,042,120	1.01	226,645,680	0.87	248,417,250	0.76
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับ						
ผลประโยชน์พนักงาน	160,746,632	0.72	175,939,941	0.68	429,770,347	1.31
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	284,153,167	1.28	302,925,926	1.17	362,240,425	1.10
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	5,018,952,634	22.61	7,730,139,804	29.80	10,306,417,332	31.38
รวมหนี้สิน	9,065,021,565	40.83	10,659,484,717	41.09	13,918,592,537	42.38
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	5,499,884,200	24.77	5,499,884,200	21.20	5,499,884,200	16.75
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	5,480,509,770	24.68	5,480,333,200	21.13	5,479,969,700	16.69
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	4,325,271,183	19.48	4,324,626,137	16.67	4,305,387,362	13.11
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว						
ทุนสำรองตามกฎหมาย	549,988,420	2.48	549,988,420	2.12	549,988,420	1.67
ยังไม่ได้จัดสรร	2,936,698,328	13.23	4,201,676,132	16.20	7,614,333,524	23.19
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(155,409,877)	(0.70)	265,469,175	1.02	559,927,100	1.71
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	13,137,057,824	59.17	14,822,093,064	57.14	18,509,606,106	56.36
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(262)	(0.00)	457,616,373	1.76	411,566,054	1.25
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	13,137,057,562	59.17	15,279,709,437	58.91	18,921,172,160	57.62
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	22,202,079,127	100.00	25,939,194,154	100.00	32,839,764,697	100.00

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
งบกำไรขาดทุนรวมสำหรับปี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบกำไรขาดทุนรวม	2561*		2560*		2559	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
รายได้						
รายได้จากการขายและการให้บริการ	6,008,200,977	73.51	6,688,843,268	92.54	8,641,553,129	96.22
รายได้ค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	17,980,846	0.22	186,400	0.00	105,000	0.00
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ	5,515,942	0.07	152,243,504	2.11	151,970,327	1.69
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	1,949,515,538	23.85	-	-	-	-
รายได้อื่น	192,303,277	2.35	387,141,296	5.36	187,578,884	2.09
รวมรายได้	8,173,516,580	100.00	7,228,414,468	100.00	8,981,207,340	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	3,301,555,523	40.39	4,312,036,220	59.65	4,511,442,164	50.23
ต้นทุนค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	17,980,846	0.22	186,400	0.00	105,000	0.00
ต้นทุนค่าอนุญาตให้ดำเนินการ	917,473,311	11.22	978,521,346	13.54	1,057,053,328	11.77
ค่าใช้จ่ายในการขาย	97,842,549	1.20	105,906,051	1.47	195,014,783	2.17
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,362,031,738	16.66	1,515,011,381	20.96	1,227,922,658	13.67
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	2,253,000,000	27.56	3,308,681,047	45.77	-	-
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร	56,957,789	0.70	63,129,812	0.87	88,155,149	0.98
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ	-	-	-	-	-	-
ต้นทุนทางการเงิน	338,242,739	4.14	382,429,405	5.29	337,557,961	3.76
รวมค่าใช้จ่าย	8,345,084,495	102.10	10,665,901,662	147.56	7,417,251,043	82.59
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยและการร่วมค้า	119,387,670	1.46	196,184,926	2.71	198,469,354	2.21
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	(52,180,245)	(0.64)	(3,241,302,268)	(44.84)	1,762,425,651	19.62
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	269,216,801	3.29	454,566,970	6.29	(270,253,103)	(3.01)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	217,036,556	2.66	(2,786,735,298)	(38.55)	1,492,172,548	16.61
การดำเนินงานที่ยกเลิก						
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี	29,649,253	0.36	325,660,831	4.51	291,088,913	3.24
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	246,685,809	3.02	(2,461,074,467)	(34.05)	1,783,261,461	19.86
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	229,545,355	2.81	(2,649,777,292)	(36.66)	1,611,773,136	17.95
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของ						
การดำเนินงานต่อเนื่อง	-	-	-	-	(430)	(0.00)
การดำเนินงานที่ยกเลิก	17,140,454	0.21	188,702,825	2.61	171,488,755	1.91
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	246,685,809	3.02	(2,461,074,467)	(34.05)	1,783,261,461	19.86
กำไรต่อหุ้น (บาท)	0.21		(2.42)		1.47	

หมายเหตุ *ในปี 2560 เงินลงทุนใน บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ซึ่งจากเดิมเคยถูกบันทึกเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกที่ถือไว้เพื่อขาย เนื่องจากเงื่อนไขในการทำคำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ตามสัญญา Shares Tender Agreement ที่ลงนามระหว่าง บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด กับ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 และบันทึกเป็น กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย จำนวน 1,949,515,538 ล้านบาท ในปี 2561

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวม สำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบกำไรขาดทุนรวมและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	2561*		2560*		2559	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
กำไรสำหรับปี	246,685,809	3.02	(2,461,074,467)	(34.05)	1,783,261,461	19.86
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น						
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุน						
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์						
ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	(4,949,366)	(0.06)	15,874,884	0.22	-	-
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	931,481	0.01	(2,674,819)	(0.04)	-	-
ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	-	-	-	-	-	-
	(4,017,885)	(0.05)	13,200,065	0.18	-	-
รายการที่อาจถูกจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุน						
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าหน่วยงานในต่างประเทศ	(61,929,642)	(0.76)	(288,274,898)	(3.99)	(74,763,946)	(0.83)
ขาดทุนที่ยังไม่รับรู้จากการเพิ่มสัดส่วนการลงทุนในบริษัทย่อย	(350,970,688)	(4.29)	(17)	(0.00)	-	-
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสุทธิของเงินลงทุนเพื่อขาย						
ส่วนที่โอนไปกำไรหรือขาดทุน	(1,481,089)	(0.02)	(1,564,964)	(0.02)	11,257,263	0.13
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสุทธิของเงินลงทุนเพื่อขาย	(12,182,265)	(0.15)	5,996,514	0.08	(18,361,763)	(0.20)
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	2,732,671	0.03	(886,310)	(0.01)	266,680	0.00
	(423,831,013)	(5.19)	(284,729,675)	(3.94)	(81,601,766)	(0.91)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี	(427,848,898)	(5.23)	(271,529,610)	(3.76)	(81,601,766)	(0.91)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(181,163,089)	(2.22)	(2,732,604,077)	(37.80)	1,701,659,695	18.95
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(198,303,543)	(2.43)	(2,930,196,979)	(40.54)	1,530,171,800	17.04
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	17,140,454	0.21	197,592,902	2.73	171,487,895	1.91
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(181,163,089)	(2.22)	(2,732,604,077)	(37.80)	1,701,659,695	18.95

หมายเหตุ *ในปี 2560 เงินลงทุนใน บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ซึ่งจากเดิมเคยถูกบันทึกเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกที่ถือไว้เพื่อขาย เนื่องจากเงื่อนไขในการทำคำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ตามสัญญา Shares Tender Agreement ที่ลงนามระหว่าง บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด กับ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 และบันทึกเป็น กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย จำนวน 1,949,515,538 ล้านบาท ในปี 2561

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
งบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบกระแสเงินสดรวม	2561	2560	2559
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	246,685,809	(2,461,074,467)	1,783,261,461
รายการปรับปรุง :			
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	719,411,686	910,015,082	773,279,858
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	1,150,329,737	2,022,365,154	2,022,544,340
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	2,017,642	2,017,642	2,002,650
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	103,920,740	125,264,936	127,039,726
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	2,253,000,000	3,308,681,047	-
รายได้จากการลงทุน	(181,558,213)	(159,053,634)	(130,344,693)
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	3,773,577	9,874,025	7,963,654
ต้นทุนทางการเงิน	338,242,739	400,807,998	358,781,093
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	12,420,499	(297,171,291)	(125,457,532)
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงินกู้ยืม	1,065,891	1,065,891	1,065,891
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	358,394,586	494,032,966	138,114,229
ขาดทุนจากสินค้าเสื่อมสภาพ	9,996,089	12,931,779	15,749,802
(กำไร) ขาดทุนจากการจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	4,585,037	(4,798,459)	(10,132,316)
การตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	148,358	1,691,518	566,630
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	(1,949,515,538)	-	-
การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	7,223	950,001	523,335
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	(119,387,670)	(196,184,926)	(198,469,354)
ภาษีเงินได้	(260,628,962)	(383,352,970)	347,609,167
อื่นๆ	-	-	23,289,922
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน :	2,692,909,230	3,788,062,292	5,137,387,863
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(549,956,343)	(234,633,428)	(121,871,376)
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	48,053,827	33,311,762	(41,810,316)
สินค้าคงเหลือ	(25,011,294)	147,918,136	(109,830,084)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	25,282,541	(27,229,677)	25,275,538
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(43,119,327)	132,322,907	278,195,231
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(212,108,369)	(112,096,459)	82,639,729
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(681,364)	780,360	(174,635)
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า	57,088,032	(465,788,925)	71,773,499
ผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่าย	(5,004,497)	(52,878,113)	(17,178,769)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(5,606,818)	21,961,645	(26,138,244)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(18,772,759)	(17,929,002)	(42,365,234)
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	(27,643,171)	143,402	11,642,956
จ่ายภาษีเงินได้	(66,474,200)	(234,177,100)	(536,516,788)

(หน่วย : บาท)

งบกระแสเงินสดรวม	2561	2560	2559
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,868,955,488	2,979,767,800	4,711,029,370
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
รับดอกเบี้ย	169,092,557	161,005,365	135,818,555
รับเงินปันผล	-	-	-
เงินลงทุนชั่วคราว	(818,477,229)	98,250,625	(1,911,097,571)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออาคารและอุปกรณ์	(81,963,778)	(303,764,408)	(1,075,377,355)
เงินสดรับจากการขายอาคารและอุปกรณ์	5,989,370	7,783,701	15,712,680
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่การร่วมค้า	-	18,185,988	150,199,775
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-
เงินสดจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายรอบดัดบัญชี	-	-	-
เงินสดจ่ายสำหรับซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(1,409,200)	(27,857,560)	(9,268,896)
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	1,950,779,922	-	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	1,224,011,642	(46,396,289)	(2,694,012,812)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
จ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท	(1,490,585,395)	(918,734,829)	(856,999,270)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืม	-	480,000,000	2,433,672,383
ชำระคืนเงินกู้ยืม	(414,482,938)	(2,496,861,589)	(3,926,269,284)
ชำระคืนทุนให้กับผู้ถือหุ้นจากการเลิกกิจการของบริษัทย่อย	-	-	(41,921,918)
จ่ายดอกเบี้ย	(318,269,838)	(391,157,693)	(342,963,191)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	(2,223,338,171)	(3,326,754,111)	(2,734,481,280)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)-สุทธิ	869,628,959	(393,382,600)	(717,464,722)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	1,960,770,857	2,683,685,053	3,401,140,969
ผลกระทบจากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	-	(329,573,477)	-
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศคงเหลือสิ้นงวด	(165,231)	41,881	8,806
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	2,830,234,585	1,960,770,857	2,683,685,053

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

อัตราส่วนทางการเงิน

งบการเงินรวม	2561*	2560*	2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	2.39	3.22	2.53
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	2.13	2.35	2.34
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.54	0.91	1.18
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	4.05	3.79	4.13
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	89	95	87
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	5.33	6.53	5.24
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	68	55	69
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	9.35	8.65	7.34
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	38	42	49
Cash Cycle (วัน)	118	109	107
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	29.78	20.90	35.56
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	(32.97)	(53.74)	18.08
อัตรากำไรอื่น (%)	27.39	9.91	5.86
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (%)	(94.36)	(82.90)	301.61
อัตรากำไรสุทธิ (%)	3.82	(39.61)	18.65
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	1.64	(15.90)	8.91
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	0.95	(9.02)	4.85
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	22.42	2.70	23.38
อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.26	0.25	0.28
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.53	0.49	0.54
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.69	0.70	0.74
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	5.75	7.48	15.10
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า) (Cash Basis)	0.94	0.80	0.80
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	649.41	0.00	47.60
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	11.99	13.52	16.89
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.21	(2.42)	1.47
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	1.36	0.00	0.70
อัตราการเติบโต			
สินทรัพย์รวม (%)	(14.41)	(21.01)	(2.24)
หนี้สินรวม (%)	(5.69)	(27.17)	(12.98)
รายได้จากการขายหรือบริการ (%)	(10.18)	(22.60)	(30.61)
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	(24.49)	230.41	(28.66)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (%)	n.a.	(264.40)	(24.05)

หมายเหตุ *ในปี 2560 เงินลงทุนใน บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ซึ่งจากเดิมเคยถูกบันทึกเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกที่ถือไว้เพื่อขาย เนื่องจากเงื่อนไขในการทำคำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ตามสัญญา Shares Tender Agreement ที่ลงนามระหว่าง บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด กับ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 และบันทึกเป็น กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย จำนวน 1,949,515,538 ล้านบาท ในปี 2561

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis: MD&A)

ในการอ่านคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ นักลงทุนควรศึกษาเอกสารประกอบ ซึ่งได้แก่ งบการเงินรวม ข้อมูลทางการเงินที่มีการปรับปรุง ตัวเลขการดำเนินงานโดยสรุปในอดีต และที่มีการปรับปรุง ควบคู่ไปกับหมายเหตุประกอบงบการเงินและข้อมูลที่น่าเสนอไว้ในเอกสารนี้

- เหตุการณ์สำคัญในปี 2561

การด้อยค่าของสินทรัพย์ในโครงการดาวเทียม

ในปี 2561 บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (บริษัท หรือ ไทยคม) บันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียม มูลค่าสุทธิรวม 2,253 ล้านบาท การบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียมในครั้งนี้มีสาเหตุจาก ภาวะอุตสาหกรรมดาวเทียมที่ชะลอตัวลงเนื่องจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งการแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรม ส่งผลให้ราคาขายลดลง การด้อยค่าของสินทรัพย์ถือเป็นรายการที่ไม่ใช่เงินสด ดังนั้นจึงไม่ได้มีผลกระทบต่อการบริหารเงินสดของบริษัท ซึ่งการรับรู้การด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวจะส่งผลให้ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของบริษัทลดลงประมาณปีละ 116 ล้านบาท

- ภาพรวมธุรกิจ

ธุรกิจบริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม

ในปี 2561 บริษัทบันทึกรายได้จากธุรกิจบริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม เป็นจำนวน 5,850 ล้านบาท ลดลง 9.7% จาก 6,475 ล้านบาทในปี 2560 แม้ภาวะอุตสาหกรรมดาวเทียมยังมีการแข่งขันที่สูง แต่บริษัทยังคงใช้กลยุทธ์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการเป็น “Hot Bird” หรือดาวเทียมที่ได้รับความนิยมสูงสำหรับธุรกิจดาวเทียมแบบทั่วไป ณ ตำแหน่งวงโคจร 78.5 องศาตะวันออกซึ่งเป็นดาวเทียมที่มีความนิยมสูงทั้งจากจำนวนฐานผู้ชมและจำนวนช่องรายการโทรทัศน์ โดยในปีที่ผ่านมาจำนวนช่องรายการโทรทัศน์ยังคงเพิ่มขึ้นจาก 1,003 ช่องรายการ เป็น 1,024 ช่องรายการ (148 ช่องรายการประเภทความคมชัดสูง) ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ธุรกิจบริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

หลังจากการขายหุ้นสามัญของ ซีเอสแอล ให้แก่ เอดับเบิลยูเอ็น ได้เสร็จสมบูรณ์ในเดือน มกราคม 2561 บริษัทจึงยุติการรับรู้ส่วนแบ่งผลกำไรจาก ซีเอสแอล โดยรายได้จากธุรกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อส่วนใหญ่มาจากการขายกล่องรับสัญญาณดาวเทียม และบริการอื่นๆเป็นหลัก ซึ่งดำเนินการโดยบริษัท แคมโบเดีย ดิจิทัล เน็ตเวิร์ค จำกัด (ซีดีเอ็น) และบริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟวอร์ช จำกัด โดยบริษัทมีรายได้จากธุรกิจบริการอินเทอร์เน็ตและสื่อในปี 2561 เป็นจำนวน 229 ล้านบาท ลดลง 23.4% จาก 299 ล้านบาท ในปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงของรายได้ของ ซีดีเอ็น จากการขายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมตามภาวะอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูงในประเทศกัมพูชา

ธุรกิจบริการโทรศัพท์

บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (แอลทีซี) มีผู้ใช้บริการโทรศัพท์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย ณ สิ้นปี 2561 บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (แอลทีซี) มีจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (ไม่รวม fixed wireless) ในระบบรวมทั้งสิ้น 1,488,196 ราย และยังคงมีส่วนแบ่งในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็น 56.1% ของตลาดรวม

ในเดือน มกราคม 2562 แอลทีซีได้เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้น จำนวน 500,000 หุ้น หรือคิดเป็น 100% ของหุ้นทั้งหมดของบริษัท วิมเปิลคอม จำกัด ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศลาว ภายใต้เครื่องหมายการค้า “BEELINE” จากรัฐบาลลาว โดยการเข้าซื้อกิจการในครั้งนี้เป็นการช่วยเพิ่มโครงข่ายโทรคมนาคมของแอลทีซีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยขยายกลุ่มลูกค้าเป้าหมายโดยเฉพาะในกลุ่มลูกค้าวัยรุ่น

14.1 ผลการดำเนินงานสำหรับงวด 12 เดือน สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 เปรียบเทียบงวด 12 เดือน สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560

ภาพรวมผลประกอบการของบริษัท

ในปี 2561 บริษัทมีรายได้จากการขายและการให้บริการรวมทั้งสิ้น 6,008 ล้านบาท ลดลง 10.2% จาก 6,689 ล้านบาทในปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงของรายได้จากการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาเหตุหลักมาจากราคาขายต่อหน่วยปรับตัวลดลงตามภาวะอุตสาหกรรมที่ชะลอตัว และผลสืบเนื่องจากการยุติการใช้งานของลูกค้ารายใหญ่ของดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4 ในช่วงปี 2560

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารายได้จากการขายและการให้บริการลดลง แต่บริษัทมีผลกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานหลักผลกระทบจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ ในปี 2561 จำนวน 230 ล้านบาท ปรับตัวสูงขึ้นจากปี 2560 ที่รายงานผลขาดทุนสุทธิ (2,650) ล้านบาท โดยเป็นผลมาจากการขายหุ้นบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล), การลดลงของค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายหลังการบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียมในปี 2560 และการลดลงของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ทั้งนี้บริษัทมีกำไรจากการดำเนินงานปกติสำหรับปี 2561 อยู่ที่ระดับ 140 ล้านบาท ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจาก 20 ล้านบาทในปี 2560

รายได้จากการขายและการให้บริการ

รายได้จากการขายและการให้บริการรวมในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 6,008 ล้านบาท ลดลง 10.2% จาก 6,689 ล้านบาท ในปี 2560 โดยเป็นผลมากรายได้ที่ลดลงจากการให้บริการดาวเทียมและบริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

รายได้จากการขายและการให้บริการ หน่วย: ล้านบาท	2561	2560	%YoY
ดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง	5,850	6,475	-9.7%
อินเทอร์เน็ตและสื่อ*	229	299	-23.4%
ตัดรายการระหว่างส่วนงาน	(71)	(85)	-16.5%
รวม	6,008	6,689	-10.2%

* ประกอบด้วยรายได้จากการขายและให้บริการโดย บริษัท ไทย แอโดวานซ์ อินโนเวชัน จำกัด และบริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด (ซีดีเอ็น)

รายได้จากการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

บริษัทมีรายได้จากการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2561 ทั้งสิ้น 5,850 ล้านบาท ลดลง 9.7% จาก 6,475 ล้านบาท ในปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงของทั้งรายได้จากการให้บริการดาวเทียมแบบทั่วไปและดาวเทียมบรอดแบนด์

รายได้จากการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง หน่วย: ล้านบาท	2561	2560	%YoY
ดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป*	3,565	3,726	-4.3%
ดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4	2,284	2,748	-16.9%
รายได้จากการบริการ	2,143	2,480	-13.6%
รายได้จากการขาย	141	269	-47.3%
รวม	5,850	6,475	-9.7%

* ประกอบด้วยดาวเทียมไทยคม 5 6 7 และ 8

- รายได้จากการให้บริการดาวเทียมแบบทั่วไปและบริการที่เกี่ยวข้อง ในปี 2561 มีจำนวน 3,565 ล้านบาท ลดลง 4.3% จาก 3,726 ล้านบาทในปี 2560 แม้ว่าปริมาณการใช้งานสำหรับดาวเทียมแบบทั่วไปค่อนข้างคงที่ แต่ราคาขายต่อหน่วยปรับตัวลดลงตามภาวะอุตสาหกรรมที่ชะลอตัว
- รายได้จากการขายและให้บริการดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4 ในปี 2561 มีจำนวน 2,284 ล้านบาท ลดลง 16.9% จาก 2,748 ล้านบาท ในปี 2560 เนื่องมาจากการยุติการใช้งานของลูกค้ารายใหญ่ในช่วงปี 2560

รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

บริษัทมีรายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อในปี 2561 ทั้งสิ้น 229 ล้านบาท ลดลง 23.4% จาก 299 ล้านบาท ในปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงของรายได้ของ ซีดีเอ็น จากการขายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมตามภาวะอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูงในประเทศกัมพูชา

ต้นทุนขายและการให้บริการ

บริษัทมีต้นทุนขายและการให้บริการในปี 2561 ทั้งสิ้น 4,237 ล้านบาท ลดลง 19.9% จาก 5,291 ล้านบาท ในปี 2560 จากการลดลงของต้นทุนจากการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง และต้นทุนการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

ต้นทุนขายและการให้บริการ หน่วย: ล้านบาท	2561	2560	%YoY
บริการดาวเทียมและเกี่ยวข้อง	4,130	5,129	-19.5%
บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ*	188	243	-22.6%
ตัดรายการระหว่างส่วนงาน	(81)	(81)	0.0%
รวม	4,237	5,291	-19.9%

* ประกอบด้วยรายได้จากการขายและให้บริการโดย บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟร์เซ็น จำกัด และบริษัท แคมโบเดียเนต ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด (ซีดีเอ็น)

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,130 ล้านบาท ลดลง 19.5% จาก 5,129 ล้านบาท ในปี 2560 ตามการลดลงของค่าเสื่อมราคาจากการบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียมในช่วงไตรมาส 4/2560

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง หน่วย: ล้านบาท	2561	2560	%YoY
ดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป*	2,430	2,658	-8.6%
ดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4	1,700	2,471	-31.2%
รวม	4,130	5,129	-19.5%

* ประกอบด้วยดาวเทียมไทยคม 5 6 7 และ 8

- ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไปและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,430 ล้านบาท ลดลง 8.6% จาก 2,658 ล้านบาทในปี 2560 ตามการลดลงของรายได้ และค่าเสื่อมราคาที่เกิดจากการบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียมในช่วงไตรมาส 4/2560
- ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4 และบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,700 ล้านบาท ลดลง 31.2% จาก 2,471 ล้านบาท ในปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงของส่วนแบ่งรายได้ให้กับหน่วยงานของรัฐ ตามการลดลงของปริมาณการใช้งานแบนด์วิธโดยรวม และค่าเสื่อมราคาที่เกิดจากการบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียมในช่วงไตรมาส 4/2560

ต้นทุนการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

ต้นทุนการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 188 ล้านบาท ลดลง 22.6% จาก 243 ล้านบาท ในปี 2560 ตามรายได้ที่ลดลง

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร, ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร และขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ (SG&A) ในปี 2561 รวมทั้งสิ้น 3,770 ล้านบาท ลดลง 24.5% จาก 4,993 ล้านบาท ในปี 2560 มีสาเหตุหลักจากรายการสำคัญในปี 2561 ดังต่อไปนี้

- การด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียมสุทธิในปี 2561 จำนวน 2,253 ล้านบาท เทียบกับการบันทึกด้อยค่าสุทธิของดาวเทียมและบริษัทย่อยในปี 2560 ทั้งสิ้น 3,309 ล้านบาท
- การลดลงของค่าใช้จ่ายพนักงาน และค่าใช้จ่ายทางการตลาด
- การลดลงของการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกค้าดาวเทียม

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ ไม่รวมผลกระทบของการด้อยค่าของสินทรัพย์ สำหรับลูกค้าบรอดแบนด์รายใหญ่ มีจำนวน 1,517 ล้านบาท ลดลง 9.9% จากปีก่อนหน้า

ต้นทุนทางการเงิน

บริษัทมีต้นทุนทางการเงินทั้งสิ้น 338 ล้านบาท ในปี 2561 ลดลง 11.6% จาก 382 ล้านบาท ในปี 2560 มีสาเหตุหลักจากการลดลงของดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมระยะยาว เนื่องจากการชำระคืนตามกำหนดเวลา ประกอบกับการชำระก่อนกำหนดเป็นจำนวนเงิน 40 ล้านเหรียญสหรัฐ ในไตรมาสที่ 3/2560

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า

ในปี 2561 บริษัทมีส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้าในธุรกิจโทรศัพท์ทั้งสิ้น 119 ล้านบาท ลดลง 39.1% จาก 196 ล้านบาท ในปี 2560 แม้ว่ารายได้ของแอลทีซีสูงขึ้น สาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าเสื่อมราคาจากการลงทุนขยายโครงข่าย และค่าใช้จ่ายจากเหตุการณ์เขื่อนแตกที่ประเทศลาว

กำไรสุทธิ

บริษัทมีกำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่สำหรับปี 2561 จำนวนทั้งสิ้น 230 ล้านบาท ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากปีก่อนที่รายงานผลขาดทุนที่ (2,650) ล้านบาท โดยกำไรที่เพิ่มขึ้นสูง แม้ว่ารายได้รวมจะลดลง เป็นผลมาจากการขายหุ้นบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล), การลดลงของค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายหลังการบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียมในปี 2560 และการลดลงของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ทั้งนี้บริษัทมีกำไรจากการดำเนินงานปกติสำหรับปี 2561 อยู่ในระดับ 140 ล้านบาท ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจาก 20 ล้านบาทในปี 2560

14.2. ฐานะการเงิน

1. สินทรัพย์

ส่วนประกอบของสินทรัพย์และคุณภาพของสินทรัพย์

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีสินทรัพย์รวม 22,202 ล้านบาท ลดลง 14.4% จาก 25,939 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 มีสาเหตุหลักมาจาก

- การบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียม
- การลดลงของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย ซึ่งเคยเป็นรายการเงินลงทุนในซีเอสแอล
- ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการในปี 2560 สุทธิกับ
- การเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด, และเงินลงทุนชั่วคราว ส่วนใหญ่เป็นเงินสดได้มาจากการดำเนินงานและการขายหุ้นซีเอสแอล

ส่วนประกอบหลักของสินทรัพย์

สินทรัพย์ หน่วย: ล้านบาท	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560	
	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละของ สินทรัพย์รวม	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละของ สินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	9,679	43.6%	9,488	36.6%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	4,815	21.7%	7,859	30.3%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	3,007	13.5%	3,987	15.4%

ลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ-สุทธิ (ไม่รวมลูกหนี้อื่น) จำนวน 1,536 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 6.9% ของสินทรัพย์รวม ซึ่งประกอบด้วย ลูกหนี้บุคคลภายนอกและลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีสัดส่วนของยอดลูกหนี้ 95% และ 5% ต่อลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับตามลำดับ และระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยสำหรับปี 2561 เท่ากับ 89 วัน ลดลงจาก 95 วันสำหรับปี 2560 ทั้งนี้ บริษัทมีการตั้งหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 358 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน 19.4% ของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2560 ซึ่งมีจำนวน 494 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน 29.6%

ในส่วนของลูกหนี้การค้า บริษัทมีการสอบทานความสามารถในการเก็บเงินของฝ่ายตามหนี้อย่างสม่ำเสมอ บริษัทเชื่อมั่นว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของบริษัท ซึ่งบันทึกจากการวิเคราะห์ลูกหนี้แต่ละรายนั้นเพียงพอต่อหนี้สงสัยจะสูญภายหลังจากการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว ฝ่ายกฎหมายของบริษัทจะเริ่มกระบวนการทางกฎหมายในการติดตามทวงหนี้ให้จนถึงที่สุดก่อนจะพิจารณาตัดจำหน่ายลูกหนี้การค้าและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เรียกเก็บไม่ได้

สินค้าคงเหลือ

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีสินค้าคงเหลือสุทธิทั้งสิ้น 122 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อย 1.9% จากจำนวน 125 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 โดยระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยของบริษัทคิดเป็น 68 วัน ในปี 2561 เพิ่มขึ้นจาก 55 วัน ในปี 2560 นอกจากนี้ บริษัทได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ โดย ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย เป็นจำนวน 92 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อย 3.0% จาก 95 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560

เงินให้กู้ยืมแก่การร่วมค้าและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีการให้เงินกู้ยืมแก่การร่วมค้าและกิจการที่เกี่ยวข้องกันเป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,943 ล้านบาท ใกล้เคียงระดับเดิม ที่ 1,957 ล้านบาทในปี 2560 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ยืมแก่เชน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

บริษัทมีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ (PPE) ณ สิ้นปี 2561 ทั้งสิ้น 4,815 ล้านบาท ลดลง 38.7% จาก 7,859 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 มีสาเหตุหลักจาก การบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียม และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์ในปี 2561

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ได้แก่ สินทรัพย์ของดาวเทียมที่ดำเนินการภายใต้สัญญาสัมปทาน คือ ดาวเทียมไทยคม 4 ดาวเทียมไทยคม 5 และดาวเทียมไทยคม 6 โดย ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจำนวน 3,007 ล้านบาท ลดลง 24.6% เมื่อเทียบกับ 3,987 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักจากค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในปี 2561

2. สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุนของบริษัท

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

บริษัทมี เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน ในปี 2561 ทั้งสิ้น 1,869 ล้านบาท ลดลง 37.3% จาก 2,980 ล้านบาท ในปี 2560 มีสาเหตุหลักจากกำไรจากการดำเนินงานที่ลดลง

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีเงินกู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 7,023 ล้านบาท ลดลง 5.7% จาก 7,446 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 เนื่องจากการชำระคืนเงินกู้ตามกำหนด โดย ณ สิ้น ปี 2561 บริษัทมีอัตราส่วนเงินกู้ยืมสุทธิต่อส่วนทุน 0.53 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 0.49 ณ สิ้นปี 2560

บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2561 ทั้งสิ้น 13,137 ล้านบาท ลดลง 14.0% จาก 15,280 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 ซึ่งเป็นผลมาจากการจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นในไตรมาส 1/2561

รายจ่ายลงทุน

เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) ในกิจกรรมลงทุน ในปี 2561 จำนวน 1,207 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินสดได้มาจากการขายหุ้นซีเอสแอล

ความเสี่ยงพหุของสภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน 2.39 เท่า ลดลงจาก 3.22 เท่า ณ สิ้นปี 2560 มีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนด ตามกำหนดการชำระคืนหุ้นกู้จำนวน 2,275 ล้านบาทในปี 2019

บริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท รวมทั้งจัดหางบการเงินสินเชื่อระยะสั้นจากธนาคารต่าง ๆ เพื่อสำรองในกรณีที่มีความจำเป็นและเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสด

ความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุน

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งสิ้น 7,023 ล้านบาท ประกอบด้วย หุ้นกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ทั้งสิ้น 4,547 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 4.48% ต่อปี และเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ซึ่งใช้สำหรับการลงทุนในโครงการดาวเทียม เป็นจำนวน 2,473 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 4.78% ต่อปี

นอกจากนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีวงเงินกู้ยืมที่ยังไม่ได้ใช้จากธนาคารในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวน 3,924 ล้านบาท และ 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

14.3 ปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่จะมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

ความเสี่ยงจากการที่รายได้หลักของบริษัทขึ้นอยู่กับทำให้บริการแก่ลูกค้าหลักเพียงน้อยราย

รายได้หลักของบริษัทขึ้นอยู่กับทำให้บริการแก่ลูกค้าหลักเพียงน้อยรายซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคมและการสื่อสารโทรทัศน์ หากลูกค้าหลักรายใดรายหนึ่งประสบปัญหาด้านการเงิน หรือได้รับการติดต่อจากผู้ประกอบการดาวเทียมรายอื่น ลูกค้าหลักรายดังกล่าวอาจยกเลิกสัญญา หรือไม่ต่อสัญญากับบริษัท ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อผลประกอบการของบริษัท เนื่องจากบริษัทต้องใช้เวลาในการหาลูกค้ารายใหม่มาทดแทน อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาลูกค้าหลักของบริษัทได้ชำระค่าบริการอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะลูกค้าด้านการสื่อสารโทรทัศน์ เนื่องมาจากลูกค้ามีความจำเป็นต้องใช้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมเพื่อออกอากาศรายการโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การเปลี่ยนไปใช้ดาวเทียมดวงอื่นจะทำให้มีต้นทุนและความยุ่งยากในการปรับเปลี่ยนแนวรับของจานดาวเทียม ซึ่งเป็นข้อจำกัดประการสำคัญ หากลูกค้าจะเปลี่ยนไปใช้ดาวเทียมของผู้ให้บริการรายอื่น เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงดังกล่าว บริษัทได้ลงนามในสัญญา

ให้บริการระยะยาวกับลูกค้าหลัก โดยเน้นคุณภาพการให้บริการที่ดี รวมทั้งการนำเสนอรูปแบบบริการทางเทคนิคและทางธุรกิจที่มีความยืดหยุ่นสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า เพื่อช่วยให้ธุรกิจของลูกค้าเติบโต นอกจากนี้ บริษัทได้รักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความพึงพอใจและความร่วมมืออันดีระหว่างกัน และได้ทำรายงานประเมินสุขภาพของลูกค้าหลักอย่างสม่ำเสมอ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีการดำเนินธุรกิจให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ บริษัทจึงมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน เนื่องจากการมีรายรับ รายจ่าย รวมถึงการกู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลกระทบต่องบการเงินและกระแสเงินสดของบริษัท

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเกิดจากการที่บริษัททำธุรกรรมเกี่ยวกับสกุลเงินตราต่างประเทศที่อาจก่อให้เกิดผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งรวมถึงการใช้นโยบายทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจโลก
2. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินการคลังทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ

ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายในการบริหารและป้องกันความเสี่ยง โดยจะพิจารณาจากฐานะสุทธิของรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ กล่าวคือบริหารโครงสร้างรายได้และค่าใช้จ่ายให้มีความสมดุลกัน ในกรณีที่เกิดความไม่สมดุล บริษัทอาจใช้วิธีการป้องกันความเสี่ยงด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward หรือ Forward Contract) การทำสัญญาสิทธิในการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศในอนาคต (Options) การทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้า (Cross Currency and Interest rate Swap) และการบัญชีเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Hedge Accounting) รวมถึงการชำระคืนเงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศในกรณีที่บริษัทมีสภาพคล่องที่เพียงพอ เป็นต้น